

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	13
Świat śląskich wartości	14
a. „Naród nie odczytany”	20
b. Mowa „Ślązaków”	21
c. Charakter Ślązaka	22
Ślązacy w Brazylii i Teksasie	26
 CZĘŚĆ I. ŚLĄZACY W BRAZYLI	 31
Rozdział 1. Początki śląskiego osadnictwa w Brazylii	33
Rozdział 2. Dzisiejsze związki ze Starym Krajem	50
a. Język	51
b. Mówienie – czynna znajomość języka	55
c. Słuchanie – bierne korzystanie z języka	56
d. Język polski a gwara	58
e. Miejsce zamieszkania	59
Rozdział 3. Emigracja – reminiscencje literackie	63
Rozdział 4. Swoi i obcy	82
a. „Każdy szedł w swoją stronę”, czyli jak to w rodzinie	91
b. „W naszej komuniji jeden drugiemu pomaga”	97
c. „Odnówić Trzech Króli”	98
d. „Pacierz potrzebny, żeby pomyśleć inaczej”	100
 CZĘŚĆ II. ŚLĄZACY W TEKSASIE	 103
Rozdział 1. Pierwsze osady	105
a. Panna Maria – „kolebka kultury polskiej” w Ameryce	108
b. Cestochowa, Kosciuszko i Święta Jadwiga	117
Rozdział 2. „Powrót do rodowodu”. Śląskie genealogie w Teksasie	122
Rozdział 3. „Po warszawskim polsku...”	132
Rozdział 4. „Wielka Narracja Emigracji”	140
Rozdział 5. Personal histories	145
a. Kronika rodu Kolodziej	145
b. „Naszą cenną historią dzielimy się z tobą”	154

c. „Mam nadzieję, że każdy doceni to i przyjmie z radością w przyszłości”	158
d. „Pielgrzymka do Polski”	164
e. „Dopóki nie spotkamy się znowu”	166
f. „Ze Śląska do Teksasu i w kosmos”	172
Rozdział 6. Rodzinny Album Suzanne Moczygemba Sheppard	187
a. „Mityczne ślady” – fotografie	187
b. Arkusze rodzinne	197
Rozdział 7. Ślubny portret z rodzinnego zjazdu	205
Rozdział 8. „Rzeczy najważniejsze...”	208

ZAKOŃCZENIE	214
-------------	-----

BIBLIOGRAFIA	217
--------------	-----

INDEKS NAZWISK	225
----------------	-----

ANEKS FOTOGRAFICZNY	233
---------------------	-----

Potomkowie Ślązaków w Brazylii i Stanach Zjednoczonych są bohaterami tej książki. Dziennikarska ciekawość i fascynacja tematem zaprowadziły Autorkę za ocean w poszukiwaniu śladów ludzi, którzy wyruszyli w drugiej połowie XIX wieku z Górnego Śląska.

Ich spadkobiercy, Amerykanie w czwartym i piątym pokoleniu urodzeni w Teksasie, nazywają siebie dziś śląskimi Teksańczykami, a wielu z nich potrafi *rządzić* po Śląsku.

W Brazylii jest inaczej, choć i tam Autorka spotkała ludzi, których przodkowie przybyli do tego kraju z Siołkowic na Opolszczyźnie za *Silesiano* Sebastianem Edmundem Wosiem-Saporskim w 1871 roku.

Z zebranych relacji, wysłuchanych rozmów, przeczytanych rodzinnych pamiętników, kronik, z archiwalnych fotografii, układa się historia, w której najważniejsze są pytania o pamięć, dziedzictwo i tożsamość.